Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə

STRATEJİ YOL XƏRİTƏLƏRİ

“Gələcəkdə iqtisadiyyatın daha da şaxələndirilməsi, iqtisadi islahatların davam etdirilməsi ölkəmizin davamlı inkişafı üçün əlavə imkanlar yaradacaq və əminəm ki, Azərbaycan qarşıda gələn illərdə daha da güclü olacaq”.

İLHAM ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

STRATEJİ YOL XƏRİTƏLƏRİNİN 1 YANVAR 2019-CU İL TARİXİNƏ İCRA VƏZİYYƏTİ

	İcra edilmişdir	Qismən icra edilmişdir	İcrası gözlənilir
ÜMUMİ NƏTİCƏ	43%	9%	48%
Azərbaycan Respublikasının **milli iqtisadiyyat perspektivi** üzrə Strateji Yol Xəritəsi	47%	8%	45%
Azərbaycan Respublikasında **maliyyə xidmətlərinin inkişafına** dair Strateji Yol Xəritəsi	64%	8%	28%
Azərbaycan Respublikasında **telekommunikasiya və informasiya texnologiyalarının inkişafına** dair Strateji Yol Xəritəsi	50%	8%	42%
Azərbaycan Respublikasında **kiçik və orta sahibkarlıq səviyyəsində istehlak mallarının istehsalına** dair Strateji Yol Xəritəsi	52%	11%	37%
Azərbaycan Respublikasında **kommunal xidmətlərin (elektrik və istilik enerjisi, su və qaz) inkişafına** dair Strateji Yol Xəritəsi	47%	16%	37%
Azərbaycan Respublikasında **kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalına və emalına** dair Strateji Yol Xəritəsi	37%	7%	56%

STRATEJİ YOL XƏRİTƏLƏRİNİN 1 YANVAR 2019-CU İL TARİXİNƏ İCRA VƏZİYYƏTİ

ÜMUMİ NƏTİCƏ

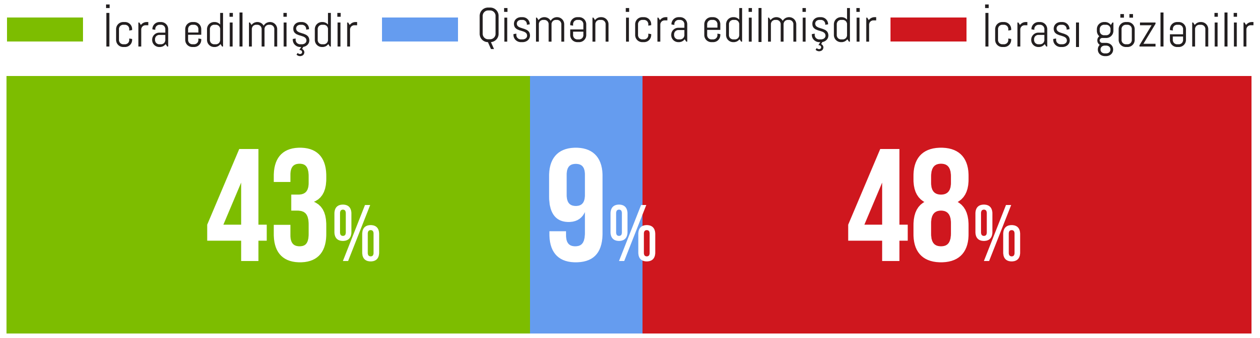

Azərbaycan Respublikasında **logistika və ticarətin inkişafına** dair Strateji Yol Xəritəsi

Azərbaycan Respublikasında **uyğun qiymətə mənzil təminatının inkişafına** dair Strateji Yol Xəritəsi

Azərbaycan Respublikasında **peşə təhsili və təliminin inkişafına** dair Strateji Yol Xəritəsi

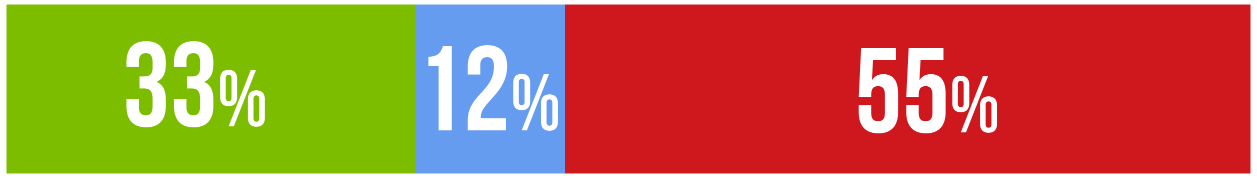

Azərbaycan Respublikasında **ağır sənaye və maşınqayırmanın inkişafına** dair Strateji Yol Xəritəsi

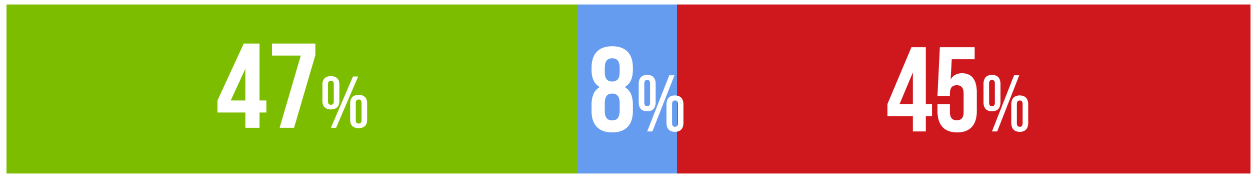

Azərbaycan Respublikasında **ixtisaslaşmış turizm sənayesinin inkişafına** dair Strateji Yol Xəritəsi

ƏSAS İCRAÇI QURUMLARIN PERFORMANSI

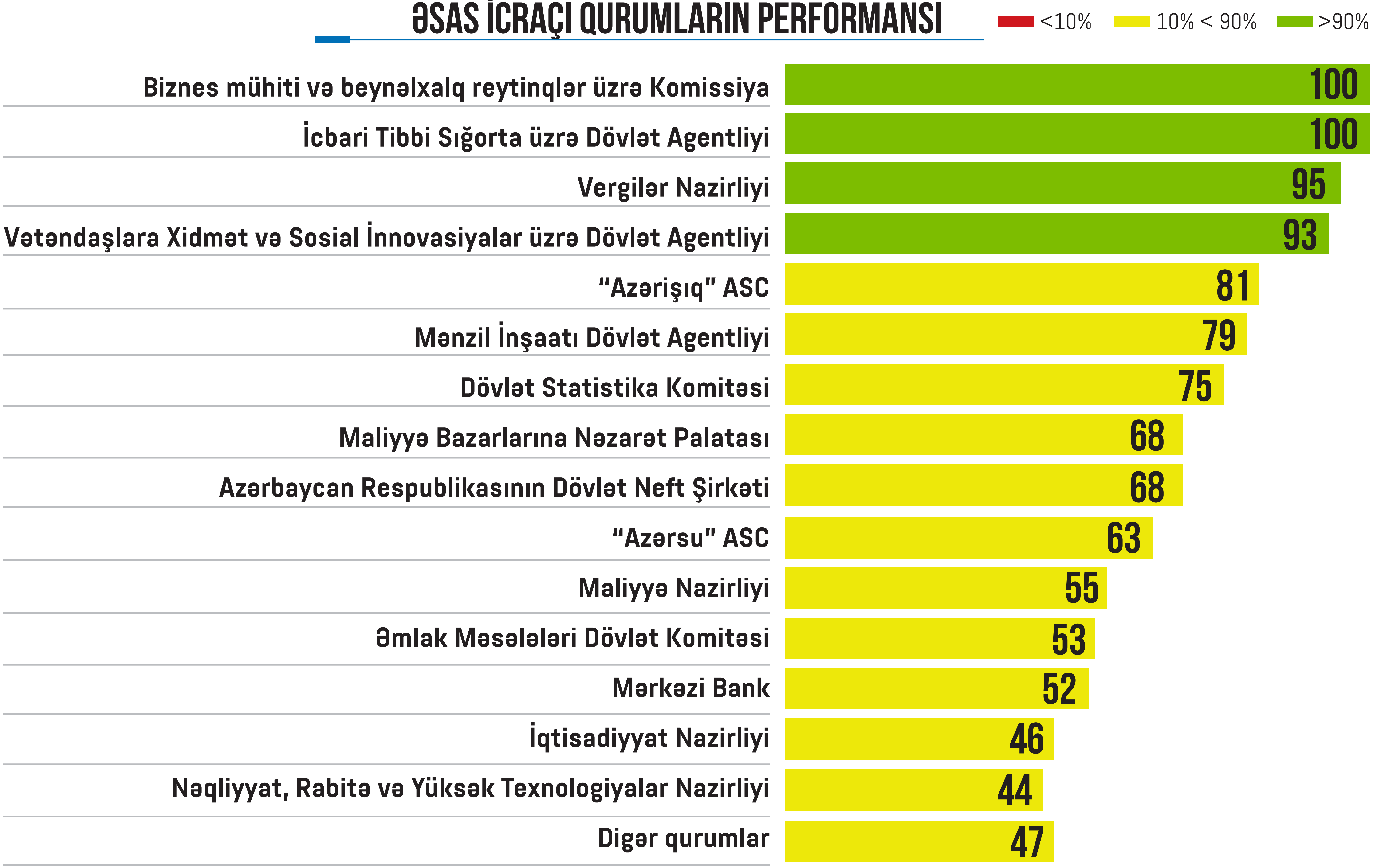

MAKROİQTİSADİYYAT

Azərbaycan Respublikası **Dövlət Neft Fondunun vəsaitlərinin** dövlət büdcəsinə köçürülməsi ilə bağlı **büdcə qaydaları ("qızıl qayda")** təsdiq edilmişdir:

- Neft gəlirlərindən səmərəli istifadə;
- Büdcədə qeyri-neft gəlirlərinin payının artırılması.

(Milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə SYX: Prioritet 1.1)

Pul bazası hədəf götürülməklə, **makroiqtisadi sabitliyə** nail olunmuş, **manatın kursu sabitləşdirilmiş**, **inflyasiya optimal həddə** endirilmiş və **strateji valyuta ehtiyatları** əhəmiyyətli dərəcədə artmışdır **(23 faiz)**.

(Milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə SYX: Prioritet 1.3)

Borc strategiyası, ortamüddətli xərclər çərçivəsi qəbul edilərək, **fiskal dayanıqlılığın** gücləndirilməsi təmin olunmuşdur.

(Milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə SYX: Prioritet 1.2)

Bank sektorunda **institusional təsisatlar** yaradılmış, kapitalizasiya, **aktivlərin sağlamlaşdırılması**, **əmanətlərin tam sığortalanması** və **problemli kreditlərin həlli** istiqamətində tədbirlər görülmüşdür.

(Maliyyə xidmətləri üzrə SYX: Prioritet 1.1; 1.2; 3.1; KOS üzrə SYX, Prioritet 2.2)

BİZNES MÜHİTİ

- **Prezident yanında Apellyasiya Şurası** yaradılmışdır (KOS üzrə SYX: Prioritet 1.5);
- **Dövlət-biznes dialoqu** qurulmuşdur (KOS üzrə SYX: Prioritet 1.7);
- **Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi** və **"Enterprise Azerbaijan" portalı** yaradılmaqla kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı dəstəklənmişdir (KOS üzrə SYX: Prioritet 1.1; Ağır sənaye üzrə SYX, Prioritet 3.1);
- **Azexport.az və Rəqəmsal Ticarət Qovşağı** platformaları yaradılmış, ticarət nümayəndəlikləri, onlayn ixrac ərizəsi, ixrac missiyaları, ticarət evləri və ixrac subsidiyaları kimi təşviq metodları istifadə edilmişdir (KOS üzrə SYX: Prioritet 3.2);
- Azərbaycanda dünyada ilk dəfə olaraq qeyri-rezidentlərə **m-rezidentlik** və dünyada ikinci dəfə **e-rezidentlik** təqdim olunmuşdur;
- **"Dövlət satınalmalarının vahid internet portalı"** yaradılmış və qanunvericilik təkmilləşdirilmişdir (Biznes mühiti üzrə Tədbirlər Planı: 16.24);
- Sənaye parkları, sənaye məhəllələri, aqroparklar və texnoparkların fəaliyyət dairəsi genişləndirilməklə sahibkarlara əhəmiyyətli vergi, gömrük və digər güzəştlər verilmişdir (KOS üzrə SYX: Prioritet 1.6, Kənd təsərrüfatı üzrə SYX: 2.5);
- İnvestorların maraqlarının qorunması, elektron məhkəmə, biznesə başlama, tikinti icazələri, elektrik şəbəkələrinə qoşulma, maliyyə mənbələrinə çıxış və əmlakın qeydiyyatı, müflisləşmə sahəsində əhəmiyyətli islahat tədbirləri həyata keçirilmişdir (KOS üzrə SYX: Prioritet 1.5, 1.8, 2.1, 2.2, 2.3, 24; Biznes mühiti üzrə Tədbirlər Planı: 1.1.1; 5.1.1; 6.1.1; 14.1.1; 15.1.1; 17.1.1);
- Əhəmiyyətli gömrük islahatları aparılmış, o cümlədən, **"Yaşıl Dəhliz" sistemi** tətbiq edilmişdir (Biznes mühiti üzrə Tədbirlər Planı: 11.1.1);
- **Hərtərəfli vergi islahatları** aparılmışdır (Milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə SYX: Prioritet 4.1; Biznes mühiti üzrə Tədbirlər Planı: 8.1.1).

İNFRASTRUKTUR VƏ MEQA-LAYİHƏLƏR

- **Cənub Qaz Dəhlizinin** rəsmi açılışı, **Cənubi Qafqaz** və **TANAP – Trans-Anadolu** qaz boru kəmərlərinin istismara verilməsi təmin olunmuşdur (Neft-qaz üzrə SYX: Prioritet 2.1);
- **Bakı-Tbilisi-Qars** və **Astara-Astara** dəmiryolu xətləri istifadəyə verilmişdir (Logistika üzrə SYX: Prioritet 1.2);
- **"SOCAR Polimer"** və **SOCAR karbamid** zavodları fəaliyyətə başlamışdır (Neft-qaz üzrə SYX: Prioritet 3.2);
- **"Yeni əsrin müqaviləsi"nin** imzalanması Azərbaycanın neft strategiyasının yeni mərhələsinin əsasını qoymuşdur;
- Türkiyənin İzmir şəhərində **"Star" neft emalı zavodunun** açılış mərasimi keçirilmişdir (Neft-qaz üzrə SYX: Prioritet 2.2);
- **Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksi** fəaliyyətə başlamışdır (Logistika üzrə SYX: Prioritet 1.2).

SOSİAL SAHƏ

- **İcbari tibbi sığorta** üzrə pilot layihə hazırlanaraq icra edilmiş, icbari tibbi sığortanın bütün ölkədə tətbiqi üçün normativ hüquqi baza hazırlanmış və **2020-ci ildən bütün ölkədə tətbiqi** nəzərdə tutulmuşdur (Maliyyə üzrə SYX: Prioritet 1.3, Telekommunikasiya üzrə SYX: Prioritet 3.2);
- **İşsizlikdən Sığorta Fondu** yaradılmışdır;
- **Məşğulluq strategiyası** qəbul edilmiş, **ünvanlı sosial yardımın** əhatə dairəsi genişləndirilmiş və **özünüməşğulluq proqramının** icrasına başlanılmışdır;
- **Şəhid ailələrinə birdəfəlik ödəmə** verilmiş, **minimum əmək haqqı**, **minimum pensiya**, doktorant və tələbələrin **təqaüdləri**, həmçinin bir sıra **müavinətlər** artırılmışdır.

2016–2018-Cİ İLLƏR MÜSBƏT İQTİSADİ GÖSTƏRİCİLƏRLƏ YADDA QALDI

İLLİK İNFLYASİYA GÖSTƏRİCİLƏRİ (FAİZLƏ)

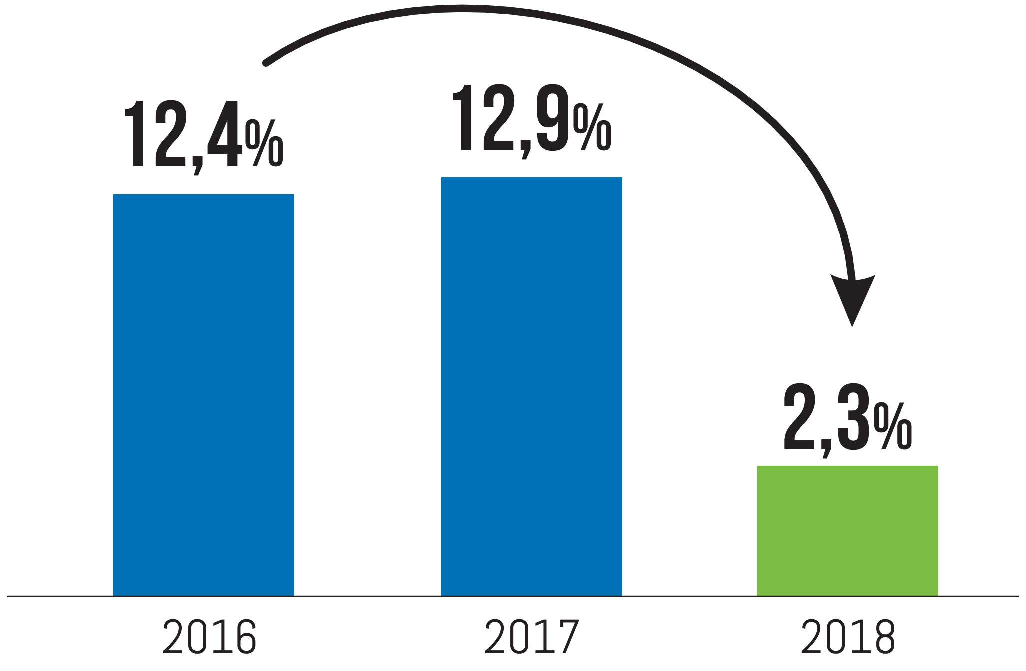

STRATEJİ VALYUTA EHTİYATLARI (MLRD. MANATLA) VƏ AZN/USD MƏZƏNNƏSİ

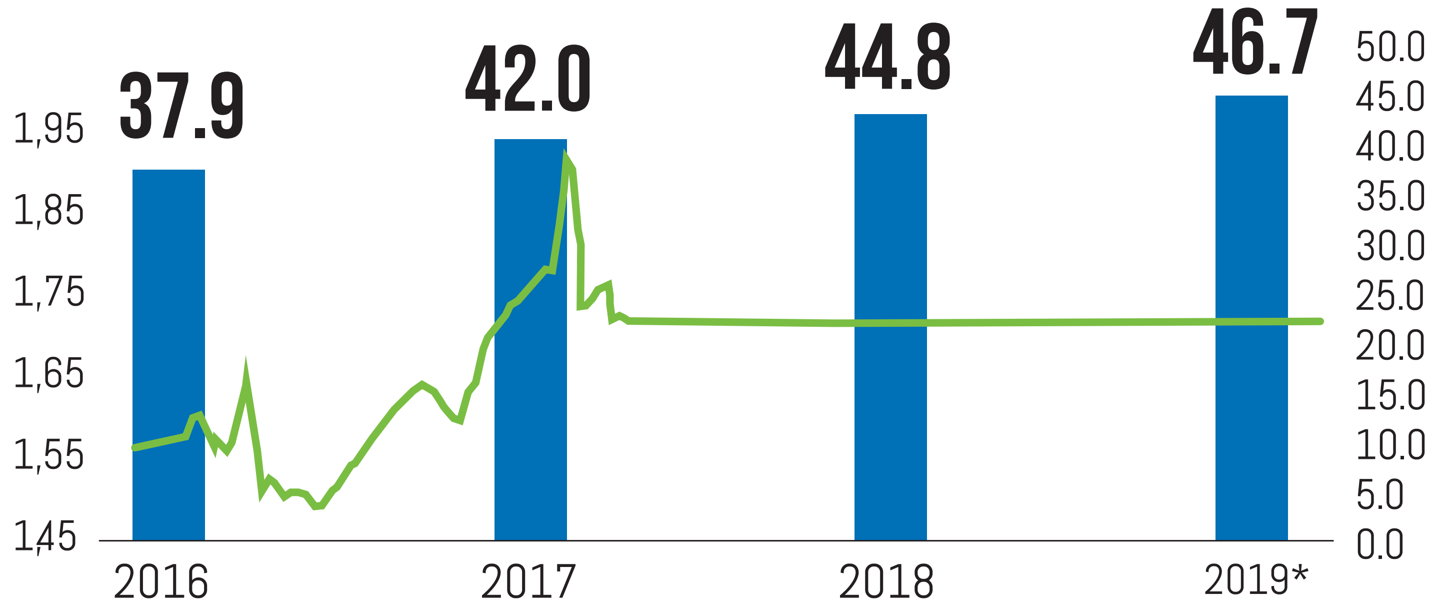

*31 mart 2019-cu il tarixinə

BÜDCƏ GƏLİRLƏRİ (MLRD. MANATLA)*

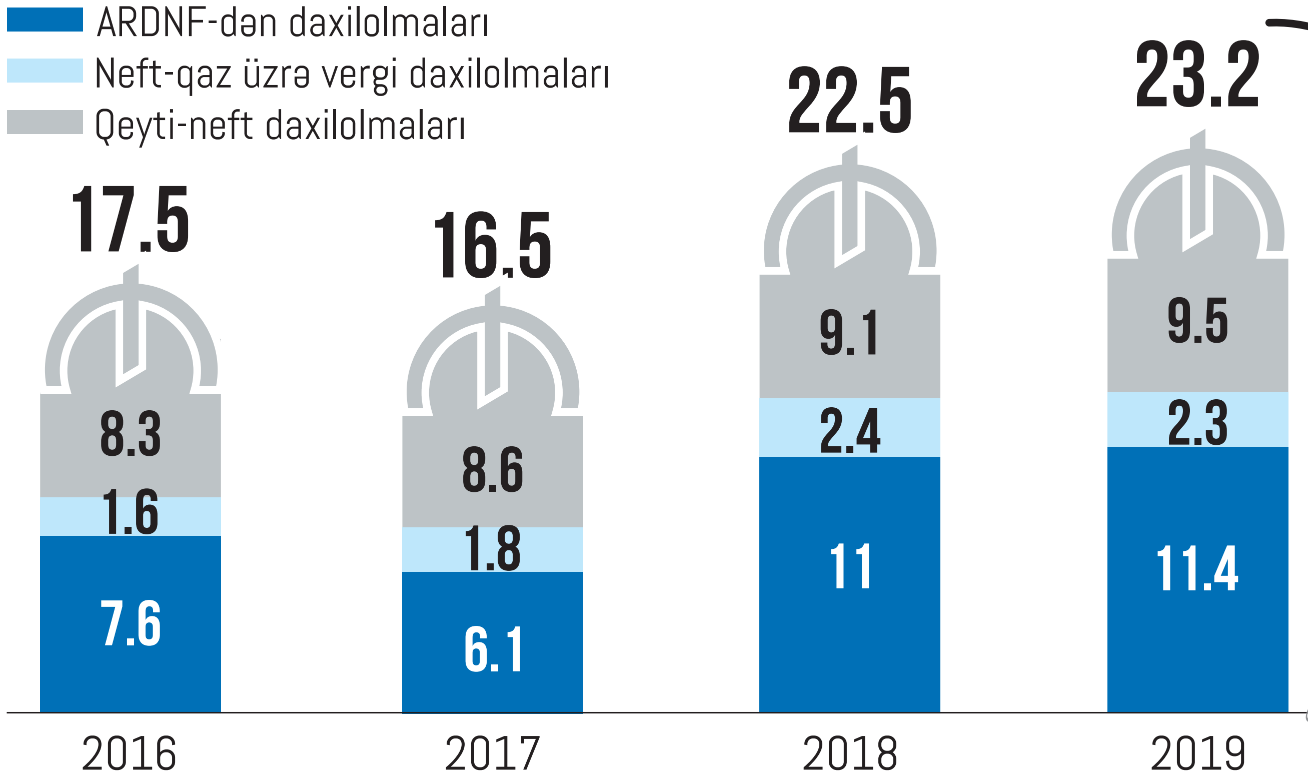

BÜDCƏ XƏRCLƏRİ (MLRD. MANATLA)*

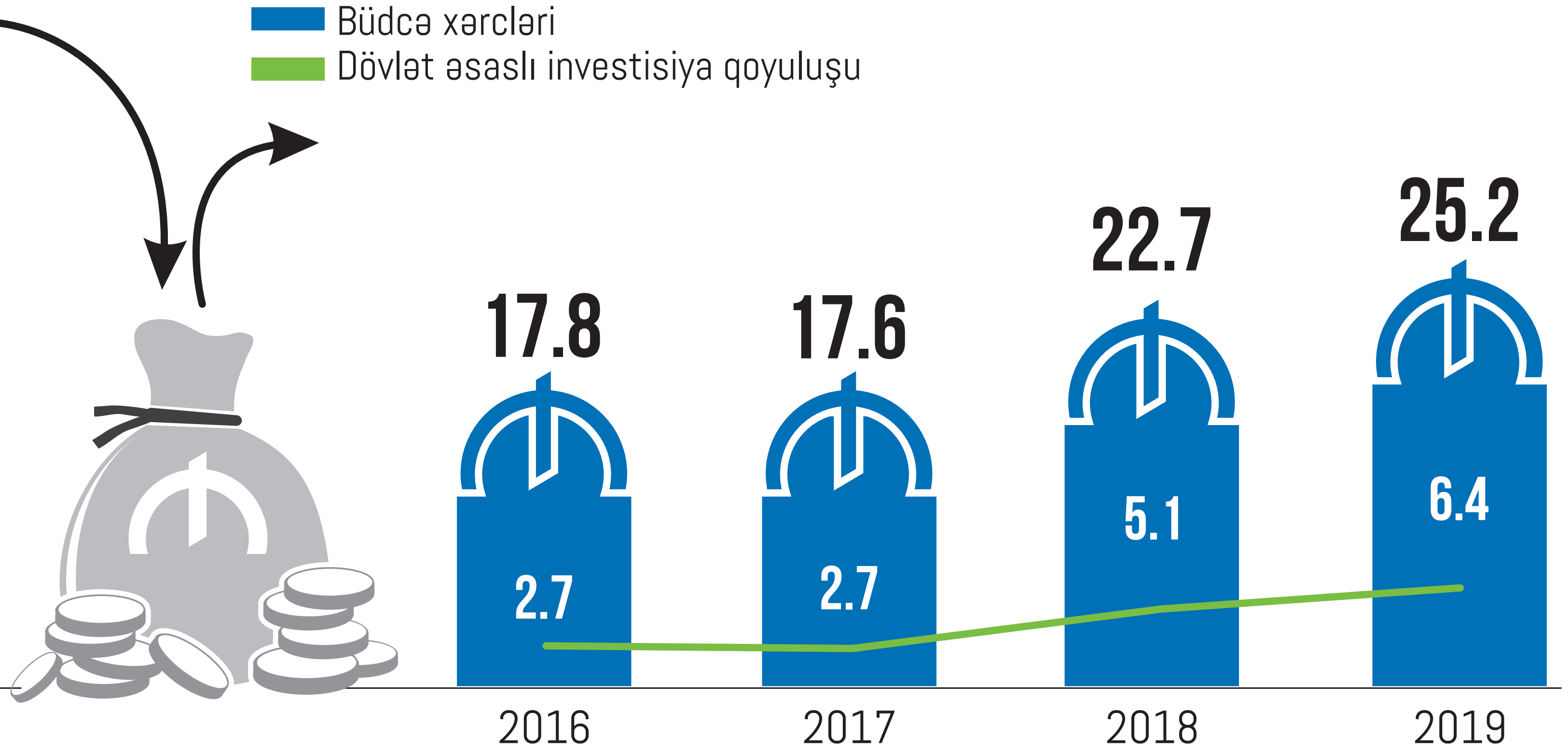

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı və Maliyyə Nazirliyi

* 2016-cı, 2017-ci və 2018-ci illər üzrə faktiki icra göstəriciləri, 2019-cu il üzrə isə proqnoz göstəricilər verilmişdir.

QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ MAL VƏ XİDMƏTLƏRİN İXRACI
(MLRD. ABŞ DOLLARI İLƏ)

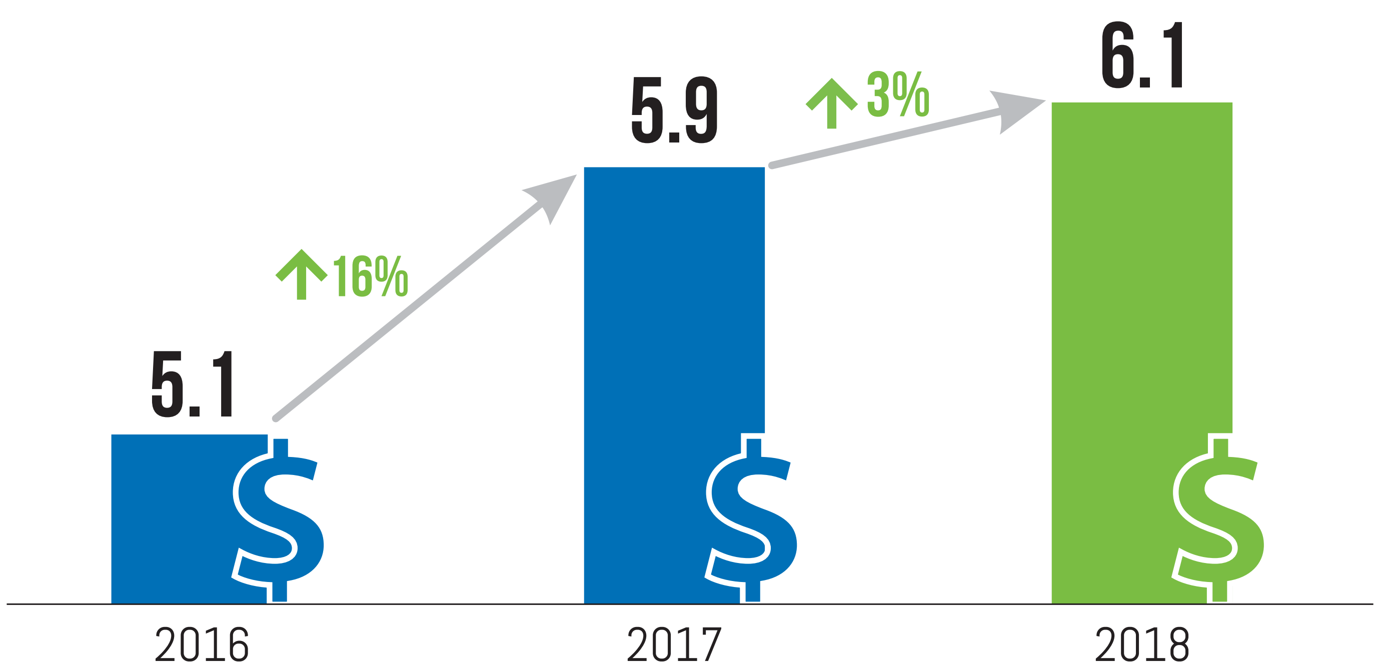

NOMİNAL ÜDM GÖSTƏRİCİSİ (MLRD. MANATLA)

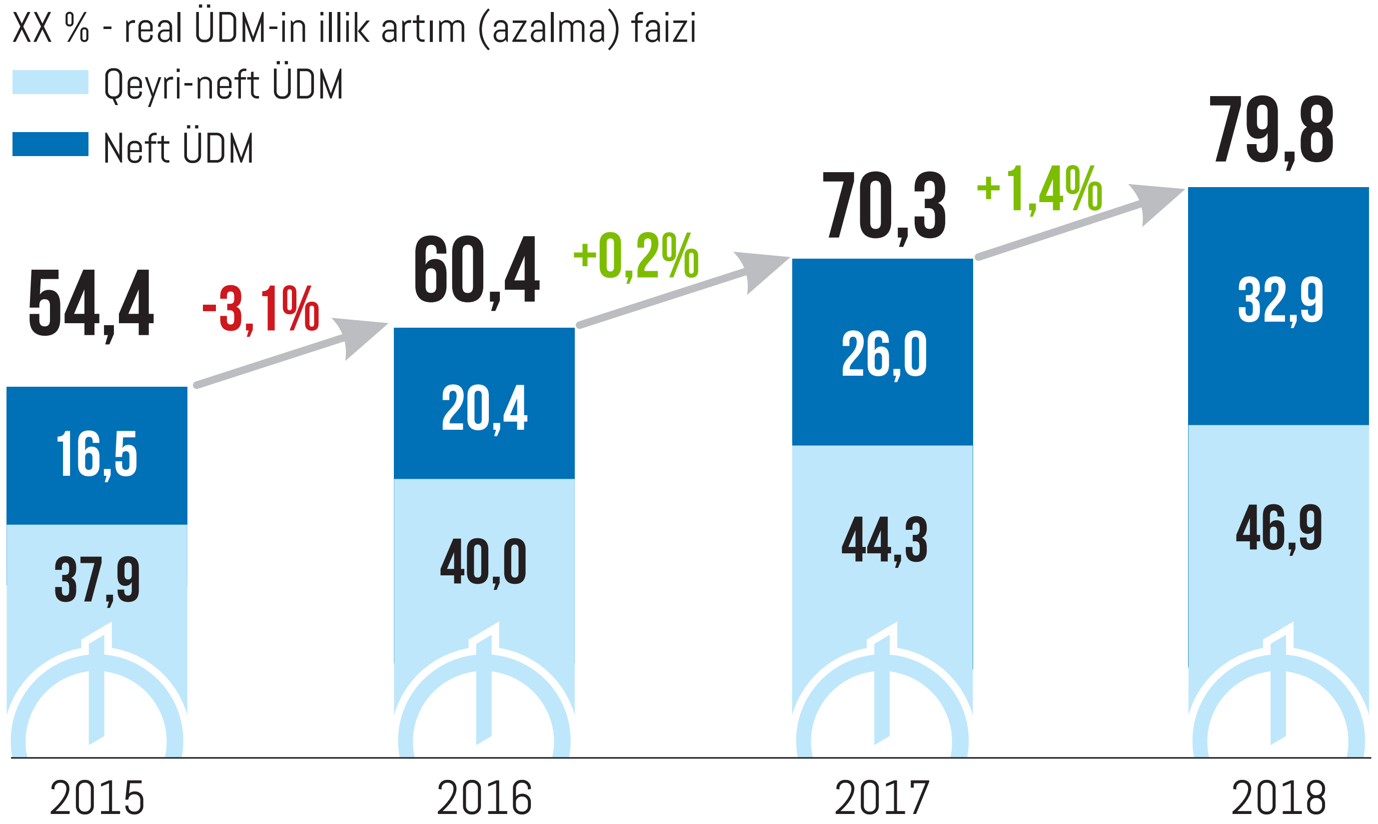

"DOING BUSINESS" HESABATI

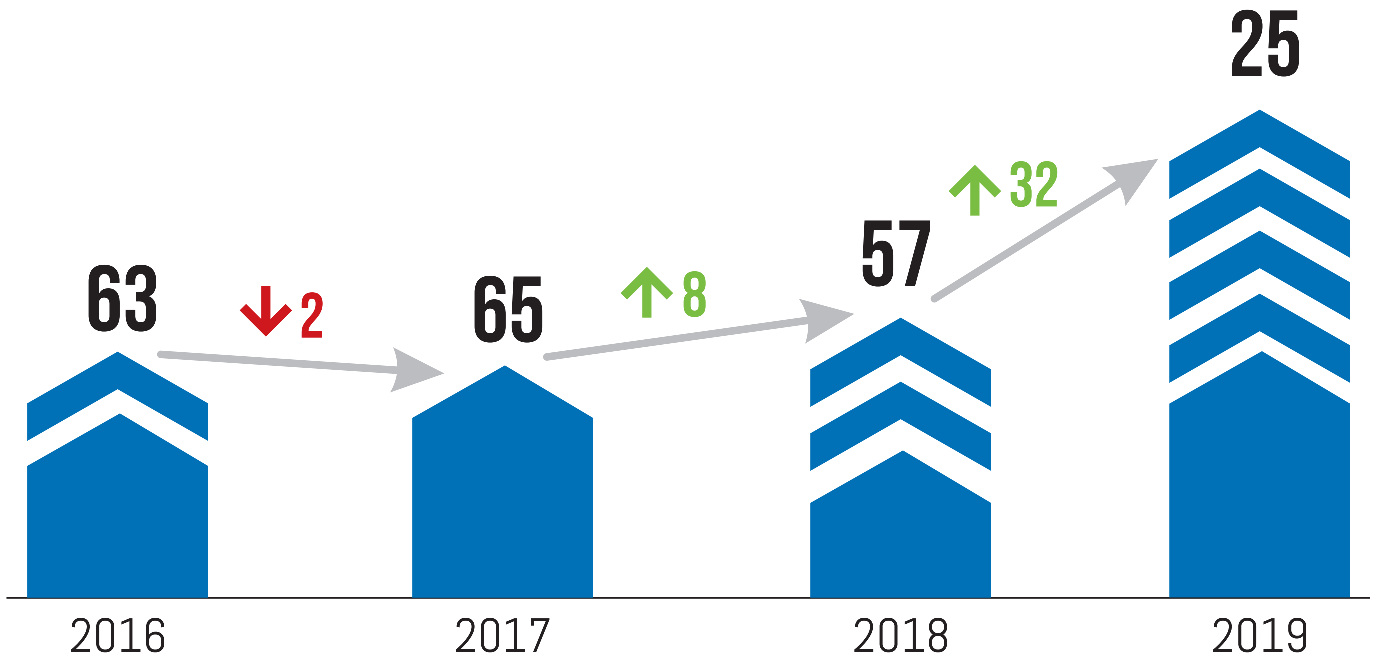

"İQTİSADİ AZADLIQ" HESABATI

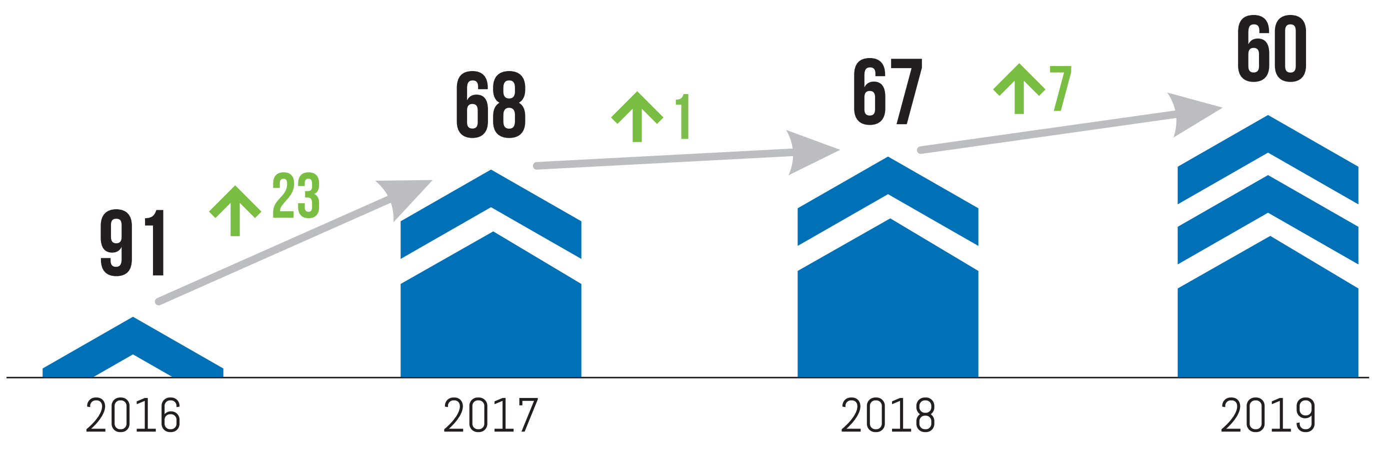

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı və Dövlət Statistika Komitəsi

21 AY QALDI: DAHA HANSI İŞLƏRİ GÖRMƏYİ HƏDƏFLƏYİRİK?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

- Biznes mühiti və **Rəqabət məcəlləsi**
- **Ortamüddətli xərclər çərçivəsinə** keçid
- **Korporativ idarəetmənin** tətbiqi
- Prioritet sektorlarda **özəl investisiyaların** cəlbi
- Banklararası bazar və **marketmeyker** institutu
- Maliyyə dərinliyinin **60 faiz** təşkil etməsi
- **Aqrar sığortanın** inkişafı
- **"Elektron Kənd Təsərrüfatı" İnformasiya Sisteminin** ölkə üzrə tam tətbiqi
- Neft maşınqayırmasında **birgə istehsal** sahələri
- **Birbaşa xarici investisiyaların** cəlbi
- **KOS-un ÜDM-də** payının **15 faizə** çatması, **qeyri-neft ixracında** payının **10 faizə** çatması
- Sənayeyönümlü **KOS subyektləri** üçün **model müəssisənin** yaradılması
- **"Lisenziyalar və icazələr"** portalının tam fəaliyyəti
- **"Açıq səma" ("Open Skies")** sazişləri
- Yeni xarici aşağıbüdcəli **("lou-kost")** hava nəqliyyatı şirkətlərinin cəlbi
- İnsan kapitalının inkişafı
- Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi
- **Təhsil**, o cümlədən **peşə təhsili** islahatları
- **Elektrik enerjisi** sisteminin **modernizasiyası**
- **Kommunal xidmətlər** sektorunda **səmərəliliyin** yüksəldilməsi
- **"Dövlət satınalmalarının vahid internet portalı"nın** bütün dövlət satınalmaları üzrə yeganə satınalma platformasına çevrilməklə tam funksionallığının təmin edilməsi

QISAMÜDDƏTLİ HƏDƏFLƏR ÜZRƏ

UZUNMÜDDƏTLİ HƏDƏFLƏR ÜZRƏ

2019 **2020** 2021 **2025**

- İcra təkcə hökumətin deyil, eyni zamanda **cəmiyyətin bütün təbəqələrinin birgə səyi** ilə həyata keçirilməlidir;
- İcraçı qurumlar tərəfindən əsas diqqət sadəcə ayrı-ayrı tədbirlərin icrasına deyil, 2020-ci il üzrə müəyyən edilmiş **hədəflərin əldə olunmasına** yönəldilməli, **nəticə əsaslı yanaşma** tətbiq olunmalıdır;
- Sahibkarlarımız **şəffaf fəaliyyət** göstərməli, **məsuliyyətli borclanma** prinsipinə əməl etməli, **təşəbbüskarlıq** göstərməklə dövlətin yaratdığı **əlverişli mühit və infrastrukturdan səmərəli istifadə** etməklə məhsul istehsalını, o cümlədən gəlirlərini artırmalıdırlar;
- Beynəlxalq təşkilatlar və aparıcı konsaltinq qurumları ilə əməkdaşlıq əlaqələri daha da genişləndirilməlidir.

- **Təşkilati tədbirlər** görülməli;
- **Qlobal, regional** və yerli **trendlər**, **çağırışlar**, **risklər** və **təhdidlər** nəzərə alınmaqla **uzunmüddətli baxışlar** yenidən dəqiqləşdirilməli;
- **Uzunmüddətli baxışlara** nail olmaq üçün 2021-2025-ci illər üzrə nəticəəsaslı strategiya sənədləri hazırlanmalıdır.

DİQQƏTİNİZƏ GÖRƏ TƏŞƏKKÜR EDİRİK.